

Otwarcie II Kongresu Polskich Towarzystw Naukowych na Obczyźnie

Szanowne Panie i Panowie Delegaci, Szanowni Państwo,

Jestem niezwykle zaszczycony mogąc powitać w siedzibie Polskiej Akademii Umiejętności już drugi Kongres Polskich Towarzystw Naukowych. A zaszczycony jestem nie tylko Państwa obecnością, ale też poczuciem, że oto w imieniu Akademii wypełniam zadanie, które legło u jej fundamentów.

Gdy najważniejszym celem było skupienie uczonych polskich ze wszystkich trzech zaborów. Dzisiaj mamy wolną Polskę, ale też i nowe problemy. Wiele spraw musimy przemyśleć na nowo, zwłaszcza gdy tysiące świetnie wykształconych Polaków próbuje urządzić swe życie poza granicami kraju. Związać tych ludzi *intelektualnie* z Ojczyzną (powtarzam: *intelektualnie*, bo uczuciowo na pewno są i pozostaną z nią związani) to wielkie wyzwanie właśnie dla Was, Szanowni Delegaci, jak i dla naszej Akademii. Ale przede wszystkim jest to kolosalne wyzwanie dla władz naszego państwa, które przecież posiada dziś możliwości, aby ten proces zdecydowanie wesprzeć.

Dlatego jest mi niezwykle miło powitać w naszym gronie Pana Prezesa Rady Ministrów Donalda Tuska. Pana przyjazd, Panie Premierze, jest dla nas nadzieją, że polski rząd docenia wagę problemu i zamierza się weń zaangażować, a obecność Pani Minister Barbary Kudryckiej oznacza, że ta determinacja ma szansę przełożyć się na konkretną pomoc. Chciałbym więc jeszcze raz zadeklarować, że tradycja, potencjał i 136 lat doświadczenia Polskiej Akademii Umiejętności stoją do dyspozycji.

Jakiegokolwiek działania wśród polskiej diaspory nie mogą oczywiście pominąć ogromnej roli, jaką w tym zakresie odgrywa polski kościół. Dlatego tak ważna jest obecność w naszym gronie księdza kardynała Franciszka Macharskiego, członka honorowego Akademii, a także księdza biskupa Zygmunta Zimowskiego - odpowiedzialnego za sprawy duszpasterstwa Polonii. Ksiądz Kardynał Stanisław Dziwisz właśnie spotyka się z Prezydentem Portugalii i dlatego nie może być z nami.

Nie byłoby, proszę Państwa, tego Kongresu, gdyby nie wielki –decydujący– wkład organizacyjny i finansowy Wspólnoty Polskiej. Chciałbym z tego miejsca podziękować Panu Profesorowi Andrzejowi Stelmachowskiemu (który właśnie do nas jedzie), oraz obecnemu Prezesowi Panu Maciejowi Płażyńskiemu. Nie muszę dodawać, że trudy organizacji spadły głównie na mojego przyjaciela, Profesora Zygmunta Kolendę, Prezesa Oddziału Krakowskiego Wspólnoty, któremu również serdecznie dziękuję.

Nasz Kongres zaszczytliwi swoją obecnością przedstawiciele władz lokalnych. Witam wszystkich bardzo serdecznie. W szczególności witam Pana Wojewodę Małopolskiego Jerzego Millera, Pana Marszałka Małopolski Marka Nawarę, oraz Pana Prezydenta Miasta Krakowa Profesora Jacka Majchrowskiego. Są również obecni liczni Rektorzy krakowskich uczelni, w tym Profesor Antoni Tajduś, Rektor AGH. Profesor Karol Musioł, Rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego jest w drodze. Obie uczelnie współorganizują nasz kongres.

Ale nade wszystko witam uczestników Kongresu, wśród których jest wiele wybitnych nazwisk. Nie sposób oczywiście wszystkich wymienić. Chcę jednak wyrazić radość, że udało się zgromadzić liczną delegację z Białorusi i Ukrainy, a w szczególności, że udało się dotrzeć do Krakowa naszym niezawodnym przyjaciółom, profesorom Czesławowi Bieńkowskiemu i Henrykowi Strońskiemu. Chciałbym też powitać dzisiejszych prelegentów, zwłaszcza tych, którzy od lat blisko z nami współpracują. Witam Profesora Piotra Zaleskiego, prezesa Towarzystwa Historyczno-Literackiego w Paryżu, które wraz z Akademią zarządza Biblioteką Polską. Przy okazji witam Panią Danutę Dubois, Dyrektora Biblioteki. Witam profesora Tadeusza Pilata, prezesa Europejskiej Unii Wspólnot Polonijnych, profesora Tadeusza Gromadę, Dyrektora Polskiego Instytutu Naukowego w Nowym Jorku, a także Profesora Wojciecha Falkowskiego, Rektora Polskiego Uniwersytetu na Obczyźnie w Londynie i Profesor Halinę Taborską, prorektora tego uniwersytetu.

W tym roku zebraliśmy wyjątkowo dużą reprezentację organizacji inżynierskich. Witam dra Kazimierza Jagiełłę, Prezesa Rady Polskich Inżynierów w Ameryce Północnej, Profesora Marka Piekarskiego, sekretarza generalnego Europejskiej Federacji Polonijnych Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych, oraz Profesora Ryszarda Chmielowca, Prezesa Stowarzyszenia Inżynierów Polskich w Wielkiej Brytanii. Witam też Profesora Jana Borowca reprezentującego Federację Polonijnych Organizacji Medycznych.

Szanowni Państwo, pragnę jeszcze poinformować, że list z życzeniami owocnych obrad nadesłał Profesor Michał Kleiber, Prezes Polskiej Akademii Nauk, który -niestety- nie mógł dzisiaj przyjechać.

II Kongres Polskich Towarzystw Naukowych na Obczyźnie uważam za otwarty. Proszę teraz o zabranie głosu Pana Prezydenta Jacka Majchrowskiego.

Andrzej Białas

Kraków, 4 września 2008